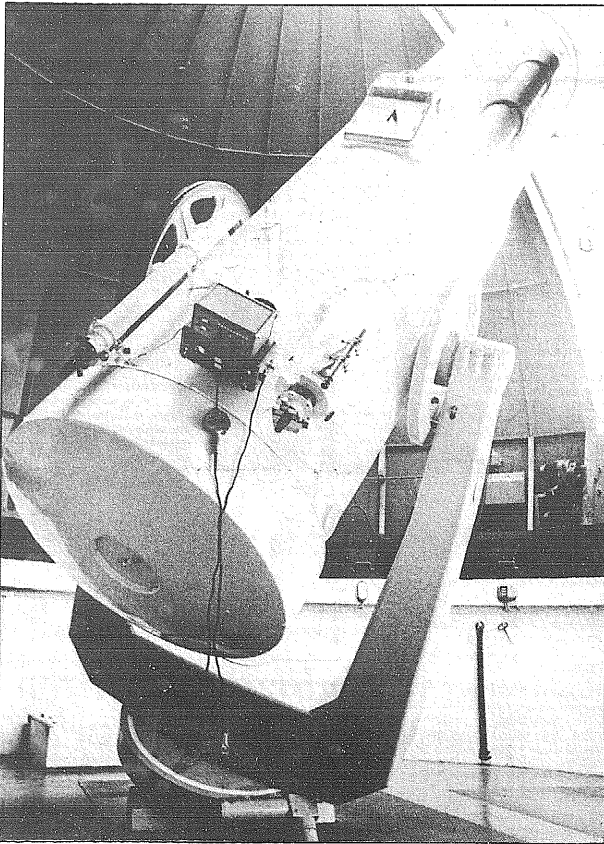

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKI DAGBLADET

LAUPÄEVAL,
12. veebr. 1977 Nr. 11 (4199)

Kvistabergi observatooriumi 135-sm läbimõelduga peegelteleskoop, mille prototüübi konstrueeris kuuluis eestlane Bernhard Schmidt 1931.

Astronoom Kvistabergis Tarmo Oja

Kvistabergi observatoorium, mis kuulub Uppsala ülikoolile, asub u. 40 km. Stockholmist eemal Bro kommunis. Observatooriumi juhataja elukorter ja kantselei asub härrastemaja stiilis ehituses, mille Kvistabergi endine omanik Nils Tamm ehitas Esimese maailmasõja eel. Ta oli nimelt amatöörastronoom, kes hiljem pändas observatooriumi koos sisustusega Uppsala ülikoolile.

Observatooriumi juhatajaks on professor Tarmo Oja, kes doktooreus Uppsalas 1966 ja sai oma praegusele ametikohale a. 1970. Observatoorium asub looduslikult kaunis kohas, vee ligi ja on ümbritsetud pargiga. Bro asulasse on 3 km. Peahüütu meenutab tähepoolsest väikesema mõisa härrastemaja. Teisel korrusel, kus asuvad observatooriumis uurimistööd teostavad üliõpilased ja nooremad astronoomid, on alles vanemat mööblit ja hulk maale, sest mõisasomanik oli ka amatöörmalaja — ja sugugi mitte halb.

Küsitleme observatooriumi juhatajat prof. Tarmo Oja:

Miks asub see teaduslik asutus nii kaugel kõrkidest keskustest?

— Tegelikult peaksid kõik observatooriumid asuma asulatest nii kaugel kui võimalik. Asulad tekitavad astronoomidele mitmesuguseid takistusi, eriti valgustuse näol. Kaugusest hoolimata me karmustame Stockholmist ja selle läänepoolsete eeslinnade valgustuse all. Tegelikult tahaksime keskustest veel kaugemal elada.

— Teule ohumaja on siin praegu kolm vaatluskuplit.

Agnes Lepp.

Lensi Römmer.

Komitee auhind

Eesti Komitee juhatus otsustas anda Eesti Komitee 1977-nda aasta kultuuriauhinna näite-kunstnikele Agnes Lepp-Kaasikule, Signe Pinnale ja Lensi Römmerile.

Kõik kolm on pagulase rasketes oludes ja suuremalt osalt igapäevase töö kõrval töötanud lavastajatena, hoides aastakümnete vältel alati eesti teatritraditsiooni võrsil.

Nad on sel puhul kasvatanud üles uue põlvkonna näitlejaid, kes huvi ja innuga on asunud jätkama vanema põlvkonna tööd meie teatrilaval.

Auhinnad antakse üle Eesti Komitee Asemi-

Signe Pinna.

kekogu koosolekul pühapäeval 13. märtsil hotell Sheratonis.

Stockholmi E. Meeskoori sajas kontsert

Stockholmi Eesti Meeskoor andis oma sajanda kontserdi laupäeval, 5. veebruaril, Naacka Ekidendi koolimaja aulais väga arvurikkale kuulajaskonnale. Meeskoori esimene avalik esinemine iseseisva kontserdiga toimus 22. aprillil 1945. Rootsi Noorte Meeste Kristliku Ühingu saalis (tänapäeval Soome Maja Stockholmis) helilooja Eduard Tubina juhatusel 21-meheolises koosseisus. Sajandalt, juubelikontserdilt, oli lautjate arv laval ligemale kolmekordnen.

Saja iseseisva kontserdi hulka ei ole arvestatud koori peaaegu obligatoorseid esinemisi eestlaste seltskondlikel kokkutulemistel — aktustel, laulupidudel, suvepäevadel jne. Mõõdukad enam kui kolme aastakümneni vältel on Stockholmis Eesti Meeskoor olnud suur ja aukartust äratav rahvuslik tegur Stockholmis eestlaste kultuurilises tegevuses.

Nad on laulnud endid meie südameisse. Meeskoori elujõud ja silmapaistev tegevus on eeskujuna kaudselt mõjutanud meie rahvuslikku kultuurilist kogu Rootsi vabariigis. Meeskoori laul on kõlunud Rootsis, mitmes Euroopa maades, Ameerika mandril ja on kuuldav olnud ka kodumaa raadio ülekannete kaudu.

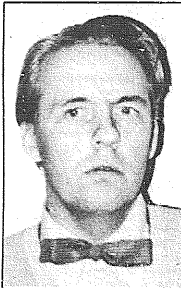
Stockholmi Eesti Meeskoor oma sajanda kontserdi lõpul publiku tänu vastu võttas. Koori esimene dirigent Eduard Tubin paremal ees, temast paremal, aste kõrgemal teise dirigent Rein Tubin. (Foto Loor).

Väärrib nentida, et neist kahekümneist lauljast, kes esinesid Meeskoori esimesel avalikul kontserdil 1945. aastal, laulavad veel tänapäeval kohusetruult kaasa neli lauljat: Boris Cösterman, Voldeimar Kaasik, Sigfrid Loor ja Lembit Pürge. Nad kuuluvad ühtlasi ka koori asutajate perre. Tänu ja kiitus neile, nende väsimatus olgu eeskujuks!

Meeskoori sajanda kontserdi kava oli koostatud huvitava mitmekesisusega. Igal juhul nagu pakkuja lähilõike koori repertuaari arenguteest mõeldud kolmel aastakümnenil. Esimesel pooltel me kuulsime avapalana Arvo Rattaseppa "Eesti mullad", Mihkel Laidi "Põlispõlve järv", Richard Riislingi "Kõr-kõr", Tuudur Vettiku

"Kuu", Avo Sömera "Vilemees" ja John Fernströmi "Kevadvihm". Nende laulude väljendusrikkas meloodika, lüüriline,

Järg lk. 7

Prof. Tarmo Oja.

Mida need sisaldavad?

— Ühes on Nils Tammil Eestimaa maailmasõja ajal olnud teleskoop. Sel ajal oli see kõige suurem erateleskoop Rootsis, Järgmises kulis asub m. fo.

Järg lk. 7

Eesti koolid võtavad vastu õpilasi

Eduard Ole:

Kunstnik ei tohi ajast maha jääda

Värske Eesti Kultuuri Koondise laureaat Eduard Ole elab Stockholmis läänepoolses eeslinnas Vällingby asuvas ateljeekorteris. Siht on tee lühike vabasse loodusesse, mida kunstnik nii suvel kui talvel õhtralt külastab, kuigi ta on stündind mõõdund saajandi lõppaastal.

Ateljee on kõrge ja ruumikas. Seinad on täis riputatud kunstnike elvilmade ja viimase stiiliperioodi töid. Esimesteks on pastelloid ja -püstitiltsu brillantsusega maalitud maastikud. Viimast, käesolevat perioodi tähistavad tuvegaonulised, rahulike pindadega maalid loomadest ja inimestest.

Sümbolise tähendusega on ohtsal kohalt vahet vastu kunstniku autodportree, hoogsalt tõmmetega Olele iseloomulikus puna-rohelises koormis. Silma paistab kolmeosaline panno eesti rahva ajaloo ainetel.

Vestime värske laureaadiga värskest probleemidest:

— Sa näid tõotavat täis jõuga. Millega sa just praegu tegeled?

— Just praegu on kästi tööde valmistamine. Maalija ei tea dieti kunagi, millal ta teos on täiesti küps. Alatas tuleb korvada väikeid segavaid momente, mõnikord isegi terve teos minema visata.

— Kunstiasjatundjad ütlevad, et areng on viimastel aastatel edasi liikunud. See tähendab ju stiili muutust. Mis see muutus oieti sisaldab?

— Maalim muutub ju iga päevaga teismaks. Aktiivsel kultuuri jälgiv inimene ei tohi kunagi ajast maha jääda, me oleme teadlikult või teadmata sellega kaasas kistud. Meie ümbrus sunnib meid muutma hästi või võrri. Minul isiklikult ei toimu vormimuutused järsku, need sünnivad peagu nägematu viisil.

Märkan siiski, et ma just nüüd olen tugevasti lähenenud vanaaegsele kunstimaale. Viletskule ja teinud kunstimaale võle-tele, nimelt Lauale, Lastele ja Kõlale ja prof. Tarkisele portreeid. Sa oled ju maalitud väga palju maastikke. Sa oled vist väga palju reisimist.

— Portreemaalijale on maastiku maalimine ainult puhukeks. Portree selle vastu nõuab väga suurt sisemist jõupingutust, et maaltavast midagi esile tuua.

— Milliseid Rootsi maalitud portreid sa meenutad?

— Rootsi tules elavnes minu stilil ka portreede seas Skandinaavia viirgova välguse käes. Nii tekkisid hoopis värvirikkad portreed Nikolai Kaasikust, Gustav Suitsust, Johann Kõpust, Eduard Tubinast ja Karl Ristikult.

— Sa oled ju maalitud väga palju maastikke. Sa oled vist väga palju reisimist.

— Portreemaalijale on maastiku maalimine ainult puhukeks. Portree selle vastu nõuab väga suurt sisemist jõupingutust, et maaltavast midagi esile tuua.

raalsetele kompositsioonidele. Praegu klauvad mind kaasa samad suured, laiad, pühmed pinnad, mis suurepärast sobivad tänapäeva Coubertierliku ümbruse.

Niisil on rahutud pintslitõmbed asendunud rahulike, tege, su senine pühadus on muutunud plastiliseks pinnakujunduseks?

— See on asjade loomulik areng.

— Sa oled palju aastaid maalitud. Kui kaua sa oled dieti tegele- lenuid kunstialal?

— Mäletan, et üks mu esimest, avallikkusele esitatud maale kunstinautust on maalitud Esimese maailmasõja ajal. See kujutas natüürmori kannu ja õun- tega.

— Maalid nüüd jälle inimesi ja loomi. See meenutab suu kunilast portreede ja kolmekümne- aastastele, ka sa tabasid dünaamiliselt meie kultuurile kunstid isikust. Milliseid portreid sa ise meelsamini meenutaksid?

— Kõlge tähtsaks ma pean Juhan Simmi portreed. Järgne- sid Gallit, Viisnapu ja Tuglas. Hiljem Soome siirdudes liandusid peatoimetaja Jäntti, prof. Kõlale ja prof. Tarkisele portreeid.

— Sa kahekolmest mälestus- raamatut pealkirjaks oli "Suurel maanteel". Ka see vihas reisi- misel, mitte ainult sümbolise teekonnale läbi eu. Kas on ra- matule tulemas lisa ja millises vormis?

— Praegu oleks ju olnud ko- hane korraldada suurem retro- spektiivne kunstinäitus. See on aga praeguses olukorras täiesti võimatu. Minu teosed pole ära jagatud mitte ükski eri riikide vaa- ka eri mandrite vahel. Ei saada mingit ülevaadet minu teostest, mida leida mingisuguse teise tee. Kavatsen tulla välja uue raamatuga, kuid mitte me-

Eduard Ole: Autoportree (detail).

Maastikku ei taha kunstnik ma- lida alati samalaadset ja sama motiivi. See panigi mind dieti reisi- ma. Ma olen kogu Euroopa läbi makustanud, eriti Vaanema- re suured, mõnikord isegi mitme korral. Eriti on mind väändud Rootsi maastik, nimelt Lapmaa, kus me käisime koos Viiraltiga. Selle järele ka Norra, kus mind pole kohtunud mitte üksikud, vaid ka Norra inimesed, muusika ja kunst.

— Su kahekolmest mälestus- raamatut pealkirjaks oli "Suurel maanteel". Ka see vihas reisi- misel, mitte ainult sümbolise teekonnale läbi eu. Kas on ra- matule tulemas lisa ja millises vormis?

— Praegu oleks ju olnud ko- hane korraldada suurem retro- spektiivne kunstinäitus. See on aga praeguses olukorras täiesti võimatu. Minu teosed pole ära jagatud mitte ükski eri riikide vaa- ka eri mandrite vahel. Ei saada mingit ülevaadet minu teostest, mida leida mingisuguse teise tee. Kavatsen tulla välja uue raamatuga, kuid mitte me-

muaridega vaid oma tähtsama- te teoste kogupa peamiselt värv- triksis. Osa olen küll sunnitud esitama must-valge triksis, kuna osa teostest kohtu on mul võima- tu hankida värvivõtteid.

— Mida sa üldiselt üldiselt tä- napäeva kunsti kohta?

— See on väga komplitseeritud probleem, eriti kui arvestada peale kujutava kunsti ka teisi kunstilisi — muusika, kirjan- duse jne.

Kuuld midagi pole midagi muud kui tänapäeva vaimse elu peegeldused. Praegusel globa- lise valitsemis praegul täielik udune kaos, millest ei paista mitte ühe- tegi selgemat tippu kusagi. Täpset sama pilti näeme ka ku- jutavate kunstide osas. Vistab viia- väga kaua aega, enne kui see üdu korral selgema. Ma ei ole siiski täielik pessimist. Kasvavad üles uue generatsiooni, kes võtavad vaimse juhtimise enda kätte. Siis võib-olla hakkavad praeguse ud- usest nähtavale tulema jälle üks- kuld suured individid.

Vestles: ARVO MÄGI

Kohalike elu

KUMLA

EV aastapäev

Eesti Vabariigi 59-nda aasta- päeva aktus peetakse Kumla rahvamajas Gillelaalsi pühapä- val 27. veebr. kl. 14 kohalike eesti organisatsioonide õhiskorraldu- sel.

Praost Tõidsepp peab aktuse valimisku osa koos kõnega. Kla- vieril ja ühislaule. Sissepääs aktusele on kõigile tasuta.

STOCKHOLM

Vabariigi aastapäev

Pühapäeval, 20. veebruaril algusega kell üsks päeval, kor- raldatise Kontserthoone suures aalis Eesti Vabariigi 59. aasta- päeva kontsertaktus. Aktuseko- na tänuv paguluses üleskasa- nud põlvkonna ühelt silmapaist- vamaalt kultuuritegelaselt Andres Kõngist. Rootsiskeelses sõnavõtu- esneeb Inga Gottfarr. Asja- tundja sissearjandate küsimustes Rootsi praeguse valituse juures. Eesti noorse esindajana tervit- tav aktuse külalisi Maria Kiisk. Auväike rahvuslõppe juures teostavad eesti skaudid ja poisid.

Pärast vaheaega järgneb riik- lalik kontsertosa, esinevad Stockholmis Eesti Naiskoor ja Meeskoor ning laulu- ja instru- mentaalansast. Lähemalt edas- pidi.

Päsmaste eelmüük pidulike kontsertaktusele on alanud ja endiste aastate eeskujul toimub see Eesti Majas nii Kultuuri Koondises kui ka Rahvusfondis tavaklasi bürooühtlind. Et vä- lida tükki, järjekorras eelneist aktusepäeval Kontserthoone vestibüüs (päsmaste müük seal algab üks tund enne aktus- algust), hankige pääsmad aegsasti eelmüügil.

UPPSALA

E. V. aastapäev

Eesti Vabariigi 59. aastapäeva jumalateenistus on pühapäeval, 20. veebruaril kell 16 Mikaeli kir-ikus. Teemil õpetaja Thomas Vaga, Orelli Enn Maripuu. Solist viiulikunstnik Sanna Rentik, Lauluühed.

Pärast jumalateenistust kell 17.30 on koosviibimine kohvilauas. Kõikidele kiriku kogudusemaja- s. Päevakohane kaarditöödeta Vaga, viiulipäälisest pr Rentikult, klaveril Enn Maripuu.

Eduard Ole: Lapi maastik, 1970.

Richard Koolmeister

Kas tunnete Lukianost?

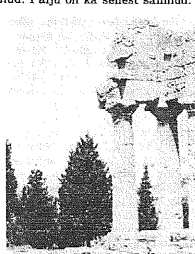
Tänapäeva ka- sete puhul maailma õhuruumi valutamisele pole üldinimesele meele tulelata- va-kreeka kirjanik Lukianose "Üleparaasid lugusid", eriti seda osa, kus ta jutustab võitlustest planeetide pärast. Poleks ka üle- linnigse jutustada "Kõnelejust jumalate ja surmote riigist" ning paljust muuski, kui ainult aeg seda lubaks.

Kes oli siis Lukianos?

Lukianos (umbes 120–180) on pärit Süüriast Samosata (nõudne Shamsat) linnast. Põlvenedes käsitöölise perekonnast, ta ei inimesteiväärtselt hea hariduse oasileks. Tema teadmised kirjandusest ja kunstist olid ulatus- likud. Omas kogum kunstianideid. Rändava filosoofina ja kõnekun- sti õpetajana reisis ta palju Rooma riigi osades (Välke — Aasias, Makedoonias, Kreekas, Itaalias ja Gallias), jõudes kuni Atlandi ookeanini välja.

Vahemärknaas olgu üteldud, et mõnede arvates reisis tal vanal ajal palju rohkem ja ulatuslik- malt kui seda tehakse tänapäe- val. Igatahes Lukianose võime üteld, et ta reisis palju.

Pikemat aega elas ta siiski Ateenas ning kõrges vanuses oli ta koguni oma suurte teadmiste ja oskuste tõttu riigiametnikuks Egiptuses. Ta on palju kirjutanud. Palju on ka sellest säilinud.

Kastori ja Polydeikes tempel Aringentos Sittilais (Autori foto).

Kogu see rikkalik kirjavara on tänapäevani unelmuat ja loetav. Paljudel on ta mõjutanud: Erasmus, Rabelais, Voltaire, Boccicelli, Jonathan Swift (mõ- teldes näiteks tema "Gulliveri reisidele", 1726) et nimetada mõnda.

Ona "Üleparaasest" ja teistes lugudes "violetab" ta palju. "Aga miks ei võiks mina violetada?" üt- leb ta, "kui niisugused kuulused nagu ajalokirjutaja Herodotus, arst Ktesias Kroidosest ja isegi laulik Homeros on valedega toi- nud nii oma kaasaegselt kui ka järgnevald põlvi!"

Kuulides kuidas kahvatute nä- gudega ja pikkade habemetega filosoof arutabid aatomi, ma- teeria, tühja ruumi, planeetide koostisest ja kaugeuse, ideede ja teisi küsimusi, märkas ta, et need mõttetarjad põhnu ühekski punktis samal arvamisel. Ja nii ütles ta siis oma käel leida vastuseid, et ühda selgusele vaidluse all olevates küsimustes.

Arvades maailma õhuruumis olevate planeetide, ja nendel oleva elu uurimisele, maandus ta kõ- gepealt. Kuu peal, kus ta koges erilist rõõmu ja õnne. Aga sealt maa peale alla vaadates kadus rõõm. Kõigepealt oli mees- lera väga vähe ning maailma lmed nagu Rhodose koloss (37 m kõ- rgune päikesejumala Heliose

pronkskuj) ja Aleksandria tule- torni koguni tühised. Veelgi tüli- semana tundusid rahvaste ja inimeste tülid, ahnused, võimu ja au pärast võitlemisest ning palju muudki, millest ta siis ironiliselt jutustab.

Mõttepanevad on aga tema jutustused võitlustest planeetide pärast. Kaasades sellele muu- loogilisi kui ka kultuurilisi amab- ta moista ühest õhust millest maailm ei ole sätastatud: rahvas- te küüditamine teistele planeetidele!

Huvitav on ka Lukianose fae- vakaart. Ta tunneb tähti, planeet- te ja probleemse seoses nendega. Ta teab ka ühe ja teist neist ju- tustada. Ei puudu ka sin humor ning mõtloogiliste pilidite ironi- seerimine. Nii jutustab ta kakai- kusest, Kastorist ja Polydeikes- sest, et neid on viimatu (teinel- sest) eraldada. Mõlemil on pool muna (s.t. sparta kiiver) pea peal, selle üle täht, käes viskoda ning ratsuks valge hobune. Mõ- lemi ülesandeks on ka päästa merehädalisi. Erinevuseks on ainult armid Polydeikesse näol, saavutades võitluses.

Kakskütu on kodumaa entsük- lopeedia järgi täheks, mis Eestis on nähtavalt talvõid. Vanemates kalendrites olid nad märgitud 21. mai ja 21. juuni vahel erilise so- diagil märgiga. Nüüd esineb see veel tänapäevalgi paljudes ja- manahades ja seda müüdi astroloogide rõõmiks horoskoobi koostamisel.

Turistidel on aga võimalus imelda kakskütu. Kastori ja Polydeikesse, templi varemed. Neist huvitavamad on vahet Sittilais Aringento templile lin- nas. Igatahes, nagu muile selet- tati, pidlastakse seal seda kõige rohkem. Mulle aga näis, et selle ümber maas lamavad kivid pal- kusid ehitustehniliselt palju rohk- em vaatamisväärsust.

Lõpuks ei saa mööda minna Lukianose "Peregrinuse sur- mast", mis on satiriiline jutustus mõttetarast, kes oli õppinud tundma kristlaste armastust kui ka surmapõlgust. Mõjutatud selle- lest põletas Peregrinus end Piisa

Sisestokimikus mis rekord

Tartus toimunud sisestokimistest pöistliss Jaak Uudmäe uue sise- rekordi kolmihüps, saavutades 16.18. Senine Eesti rekord oli Jüri Liigandil nimel 16.00 meetriga, mis püstitati 1965. Jaak Uudmäe püstitas mõõdund suvel ka uue välisrekordi kolmikuis — 16.05.

Tartu spjaltsallist toimunud võistlusest hüppasid Roland Rehn 2.05 ja Üle Järvoja 1.60 kõrgust.

Sulgpaall etedatels

Eesti sulgpaall Reet Kall tar- tust, s. 1952, on N. Liidu etedate- lisse kamud kümmandena. Ta on ainuke sellel aial Eestis, kes on esimese kümne hulgas.

A. Tamm kuulde- mängus

Eestlane Ardo Tamm esineb Rootsi Raadio programmi 1-es esitatusis viiesolises ketti- naahändendis "Erast är jod", mille esimene osa esitatakse 20. veebruaril kell 9.00. A. Tamm esineb kolmel pühapäeval, näi- dendis esimeses, kolmandas ja viiendas osas, mängides Henrik Laine ees.

Ardo Tamm on esinenud Hel- singborgi Linnateatri mitmes näidendis, mängides muuhulgas kaasa ka Sjöbergi romani järgi tehtud dramatiseeringus "Kvar- tetten som sprängdes". Selles näidendis mängi Ardo Tamm ringhäälingu lavastaja Stellan Olsson ja pakkus taale ko- kriminaalnäidendis. Stellan Ol- son on saanud mõõdund aastal auhinna nii filmiajakirjal "Chaplin" kui filmikriitikutele- estisega.

templimale tulelrida. Imetseli ei see protet omaaja inimeste mõjumiis ja elamisviisi vastu. Igatahes jutustab sellest ka kiriku- lisa Eusebius (sur. 339) oma kroomikas.

Ortvin Sarapu Uus-Meremaa meistrivõistlustel maletamas.

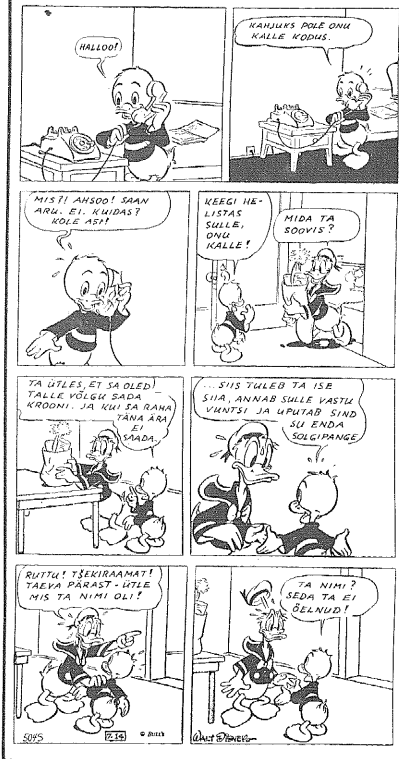
Sarapu 15-ndat korda esimaletaja

AUKLAND (VES) — Uus- Meremaa ulmalaine male meistrivõistlus toimus 27. de- sembris 7. jaanuaril Auckland- ka. Ke seokord tuli meistriks maletaja Ortvin Sarapu. See- kord meistrivõitliti võitis ta juha 15. korda, kusjuures ta esimest korda Uus-Meremaa malemeistri- titli vastu võitis 25 aastat tagasi.

Sarapu praegu 53 a. vana, jär- jorbest meistriks kirjutust. Tõu- lised pikemaalt tulemused. Nii

Meistrivõistlusest andis üle- kanded ka Uus-Meremaa TV. Samuti näidati suuremõõdulist meistrivõistlusest rändauhind, millele juha 15 korda graveeritud Ortvin Sarapu nimi. Meistrivõit- le ja rändkarikale liisandus see- kord ka rahaline auhind.

Piilupart Kalle

Fantoom

Televisioniprogramm

TV Lõrdag

LÕRDAJ 12 FEBRUARI

TELEVISION 1

9.00–9.20 Doktor Doltite talar med djuren.
6. Sniglar i farten.
Sunnkellet ohjelmat:
Finskpråkiga program:
9.30 Tapshutnia – aktuellt för finskpråkiga.
Endast på finska.
10.00 Lasten TV: Ja alussa oli sana...
Barn-TV: Och i begynnelsen var ordet...
Textat på svenska.
10.15–11.00 Umhedden kansas nousu ja hälsamus.
Det glömda följda uppdrag och splitting.
Den kända färgfästa politiska rörelsen i det moderna Finland har varit verna-mörelsen.
Textat på svenska.
14.00 Foravor 3.
15.00 We go go – engelsk serie utan svensk översättning. 3. A part in a play.
15.30 Tixesstra med Lars-Gunnar Björklund och Lennart Hyland.
17.55 Helgelmånen från Suomeno kyrka i mestallerna Värmland.
18.00 Aktuelli i väder.
18.06 Aktuelli i väder.
Det viktiga som händer hemma och utomlands.
Textat.
18.30 Låvels väv – den levande floden.
Det är floden Test i England som studeras.
19.00 Folkparken blir kulturpark?
I ett reportage från Nyköpings folkpark möter vi konstnären Börje Lindberg, som lett omgestaltningen där, och Olle Johansson, initiativtagare till folkparkernas konstans-sing.
19.30 Himmel och pannkaka – slutet på serien om Mattis, Nina och Svenne och sommaren som blev anor-lunda och full av äventyr. 6. Nisse!
20.00 The Superstars.
21.00 Aktuelli, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35–22.25 Fader Brown – deklare efter K.G. Chestertons kriminalbe-veiler om den katolske prästen och amatördetektiven Fader Brown. 3. Domarens spegel.

TELEVISION 2

13.15 Dokument utifrån.
14.00 Invennderarags – Zdravo ju-go-sloven. Program för jugoslaver i Sverige och svenska jugoslaven-vänner.

14.45 ca Jole, Jole. Textat.
Ett äventyr i en populär ungdoms-serie från TV Tiograd.
15.25 Anslagsavslut – obavestajna tabla.
15.30 Barn en kvinna... Men en, som är stor och stark.
Ett möte med Bert Ås, en av kvin-norna i det norska Stortinget, som gjort sig känd för sitt orädda och personliga sätt att agera.
16.10 En ny bok: Barnens 6. Reine Larsson är huvudpersonen i P.C. Jersilds senaste romanen Barnens 6.
16.55 Från Barnredaktionen: Resan från Jordan.
Textat repris.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Från Barnredaktionen: På en liten smulst bakgård... de saliga kvarter ska vi spela du och jag en kort minut.
Ett program för barn och vuxna med Lena Nyman, Anders Lindner, Lasse Göransson, Sid Jansson, Ewert Ljusberg, Bengt Sänth, Carl Axel Ellving. Gärdaband: Cave Stompers.
18.00 Lördags – vad används energin till och vad menas med hög stan-dard?
18.30 På god fot med Dizzie Tunes.
Det andra av fyra lätta underhållningsprogram med den norska gruppen Dizzie Tunes.
19.10 Magiskt mellanspel – den be-römda amerikanska illusionisten och troicke värdne Mark Wilson med gästspel av illusionisten Rico.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Flickan som trampar i klavret – amerikansk filmkomedi från 1960
21.30 Rockala – ett avsnitt av den amerikanska serien i Concert.
22.40 TV-nytt, väder.
24.25–25.10 Lördagsarsen: Phyl-lis.

TV Söndag

SÖNDAG 13 FEBRUARI

TELEVISION 1

8.30 Foravor 3.
9.00–10.15 Högmässen från Katarina kyrka i Stockholm
Sunnkellet ohjelmat
Finskpråkiga program.
10.45 Kassev: Martti Kalmulainen. Skådespelaren-regissören Martti Kalmulainen berättar om sin barndom och ungdom i Lauritsalss sågärbetare-miljö. Textat på svenska.
11.00 Palasam.
Falskstråk – ett stycke nordisk na-tur.

Textat på svenska.
11.10–11.40 Ajankohainen asia. Aktuellt debatt. Endast på finska.
11.45 Nyheter på finska.
12.20 Nyheter på serbo-kroatiska.
12.55 Nyheter på turkiska.
13.30–14.05 Nyheter på grekiska.
14.40 Arvingarna. 5. Ny sekreterare.
15.30 Himmel och pannkaka – slutet på serien om Mattis, Nina och Svenne och sommaren som blev anor-lunda och full av äventyr. 6. Nisse!
15.30 TV-nytt, väder.
15.35–16.00 Reserörelsen i England.
1. Sommaren 1932: Där makten finns.
20.00 Aktuelli, väder.
21.35–21.50 Söndagskväll – sjöman-nastor Torsten Malmström samta-lar med Mr Roderick Swanston, le-dare för den engelska kören Christ Church Choir. Koren medverkar med lås sånginslag.
TELEVISION 2

10.10 Privat2.
10.30–11.00 Om – att vara barn på sjukhus. Marie, 8 år, åkte pulka med sin mamma. De kolliderade med ett statket och Marie börj-lärbet.
Marie liv på sjukhus varade i drygt två månader.
11.15 Gollinda. Nu återkommer TV 2:s matprogram med Lasse Holmqvist och Hannes Oljelund – Min bästa middag.
14.50 Lasse på Äventyr – ameri-kanisk långfilm från 1945 med Las-sie, en vacker collië. Regi: Fred M. Wilcox.
16.10–16.45 Handboll: Sverige–Norge. Direktinsändning av andra halv-tid från Sørhallen i Eskilstuna. Arne Heggerfors.
16.55 Skåm gitarren.
17.00 Spela gitarr med Ulf G. Åhs-lund.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Barnens bok – varje gång ingår ett avsnitt ur serien om Paddington, den lilla teddybjörnen. Programle-dare: Maria Salmons.
18.00 En by där man odlar kakao i China, ett land på Afrikas västkust, fanns en by som heter Bronikrom.

18.30 Det var krig i världen – tio program om hur det var att vara barn i de olika länderna under slutskedet av andra världskriget.
18.40 Naturnas mästerverk kallas Havs monster och småkryp.
I filmen får vi se ett havsmonster med några av insektsvärldens rovd-jur.
19.30 Rapport, väder.
20.00 Sportspelen.
21.00 Vem vet var? Frågelek i geo-grafi med Pekka Langer och Carl-Olof Sjöholm.
21.30 Vårat lag av Colin Welland.
TV-serie i sex avsnitt om medlem-marna i ett rugbylag. 3. Vetera-nar.
22.25–22.50 TV-nytt, väder.

TV Måndag

MÅNDAG 14 FEBRUARI

TELEVISION 1

Skol-TV:
9.00–9.15 Switch on 20, åk 3.
9.20–9.40 Afrika idag, åk 4. 3. Afrika – en kontinent.
9.45–10.00 Svea med väskan 1, åk 1–3.
10.10–10.30 Nordens natur och kl-mat, åk 8. 2. Människan och natu-ren.
10.30–10.45 Dags 1, åk 1–3.
10.45–10.55 Det gäller arbetstid, åk 1–2. 3. gym. 3. En okontrollerbar si-tuation.
10.55–11.00 Halvmen.
11.30 Berömda funderar.
Hemliga länder, hemliga folk.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.55 Golden Hill – engelsk serie. 1. Skuggorna.
19.30 Sveriges magasin.
19.30 Eken – levande historia. Boris Enström och Gunnar Brunsqvist.
20.00 Lära för livet. Serie av Carin Mannheimer. Handlingen är förlagd till skolmiljö och serien skildrar den verkliga lärare, högstadielä-rare och deras föräldrar lever i. 1. Skolan.
21.30 TV-nytt.
21.35–22.05 Mot vägen. Stålsminister Thorbjörn Fälldin möter opo-sitionsledaren Olof Palme i en di-riktad sändning om bland annat re-geringens budgetförslag och den so-cialdemokratiska oppositionens mot-ioner. Programledare: Stewert Ohlén. Umeå.

21.35–22.05 Mot vägen. Stålsminister Thorbjörn Fälldin möter opo-sitionsledaren Olof Palme i en di-riktad sändning om bland annat re-geringens budgetförslag och den so-cialdemokratiska oppositionens mot-ioner. Programledare: Stewert Ohlén. Umeå.

TELEVISION 2

17.25 TV-nytt och väder.
17.30 Jon på en stol.
17.50–18.00 ca Vi samlar på små!
Teknade filmer om smållingar av Gummi Lunde. 1. Tills det går små-l-ling.
18.30 Privat2.
18.30 Familjen Ashton. 37. Sina vän-ner kan man välja.
20.20–20.30 Regionala nyheter.
Syndnytt, Västnytt, Mittnytt, Nord-nytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Samtal med Magnus. 6 år.
20.20 – salig på sin musik. Ett film-reportage från Kristina Västerngö-festival i Rättvik sommaren 1976.
21.00 Kustn Angelica. Spansk lång-film från 1974.
22.25–22.50 TV-nytt och väder.

TV Tisdag

TISDAG 15 FEBRUARI

TELEVISION 1

Skol-TV:
9.00 Vid Medelhavet, åk 5. 3. Bondby.
Förskoleprogram:
9.20–9.30 Om – Laban och Labolina.
Skol-TV:
10.00–10.10 Switch on 20, åk 3.
10.15–10.30 Svea med väskan 1, åk 1–3.
10.35–10.45 Om we go. 3. A part in a play.
11.00–11.20 Bättre bilder. Textat. 2. Fridtsdögrafen.
12.45–12.55 Bländklang, åk 4–6.
13.10–13.35 Informera flera, åk 1, gym. 3. Hosten-73.
Förskoleprogram:
14.00–14.15 Om – Laban och Labo-lina.
16.30–17.00 Halvmen:
Tidsgång med teckenspråk.
Rutiga Roffe.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt och väder.
18.55 Venti: Jobbet – teatern.
Mats Klänström.
19.30 Sveriges magasin.
19.30 Primus Mortimer Pettersson – visionen.
Det första av tre pro-gram om några svenska naiva konstnärer.
Gunnar Lindqvist och Lars Rud-gren om Primus Mortimer Petters-son, färgvisionären som sålde sina första tavlor för 7 öre på Fröså sjukhus, där han efter en stormig och äventyrlig ungdom tillbringade

över 40 år av sitt liv. FMP betrak-las nu allmänt som en av våra allra största naiva konstnärer. Norrköp-ing.
20.00 En cellomästare: Paul Tortelier med sin spelande familj.
21.00 Aktuellt och väder.
21.30 TV-nytt.
21.35–22.30 Rättvisas har skiptas. Frank långfilm från 1950.
En kvinna står inför rätta, anklagad för mord. Hon säger sig ha dödat av kärlekshets och det är nu jury-medlemmarna som skall ta ställning till om hon skall dömas som skyldig eller ej. Regi: André Cayatte.
I rollerna: Claude Noller, Michel Azele, Balpre, Emile Drain, Robert Moor, Agnes Delahaye m fl.
Repris från 7/1 1960.

TELEVISION 2

17.25 TV-nytt och väder.
17.30 Jon på en stol.
17.50 ca Vi samlar på små! 2. Sock-a-doing-samlingen.
18.00 Kontakt med tecken. Textat.
18.25 Örnarnas fall. Del 5. Den siste taren (1894).
19.20–19.30 Regionala nyheter.
Syndnytt, Västnytt, Mittnytt, Nord-nytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Conny och Tojan. Conny och Tojan. Kända från Bröderna Malm, är flyttkarlarna med hjärtat på ritta, skallet och dom jobbar på flyttfirman Star Express. 250 000 – 1 smäddar.
20.30 Sportnytt.
21.00 Bakom rubrikerna. Så här har vi det hos oss. Om ett svenskt sam-hälle och dess journalister. Reportage: Christoffer Barknaw och Ma-rianne Söderberg Malm.
21.35 Danska valet: Glistrup – fara eller frälsare?
I ett extra Dokument utifrån med anledning av danska nyvael har Rapportredaktionen följt den om-stridda danske partiledaren Mogens Glistrup. Är han en fara för demo-kratin eller är han en frälsare för ett Danmark i kris?
22.05 ca Valvaka i Kvällsspelet.
Kvällsspelet. Rapport och TV-nytt bevakar i samarbete utgången av det danska valet. Den politiska si-tuationen i landet belyses via inter-vjuer och kommentarer. Valvakon som också har tillgång till danska televisionens material, beräknas pågå till ca kl 01.00–01.30.
Programledare: Åke Wilhelmsson. I stundtill bi a svenska politiker och statsvetare.